

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

13, rue du Pardal, Perpignan

Envieu l'import de les subscripcions
i els donatius alC. C. Postal Montpellier n° 496 26
Josep Buiria, 13, rue du Pardal,
Perpignan (Pyr.-Or.)

Preu de l'exemplar : 10 fr.

JOAN SOLER

FEDERACIÓ

DEMOCRACIA

SOCIALISME

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

RESSORGIMENT

Ningú no ha de trobar estrany que una publicació com la nostra, filla de l'esforç abnegat d'un grup de treballadors, hagi de viure amb penúria i estigui subjecta a eclipsis temporals més o menys perllongats. Hi ha dues circumstàncies que condicionen especialment la nostra existència: la de la nostra independència política — i, per tant, econòmica — i el principi de no contraure deutes. Hi ha un criteri — no tan modern com alguns creuen — que sosté que qui no té deutes, no té crèdit. Nosaltres sostenim el criteri oposat i fundem el nostre crèdit en el fet de no deure res a ningú.

Heus ací explicat en poques paraules el perquè la publicació d'ENDAVANT ha sofert aquesta suspensió d'alguns mesos. Però l'ENDAVANT va endavant i ressorgeix el mateix a França que a Catalunya, malgrat les persecucions, malgrat la nostra pobresa i malgrat el sabotatge. És una història antiga que no comença ni acaba en nosaltres. La història de les empreses humils i difícils que són sempre perdurables. En cada indret de la terra que coneix el tacte de la civilització que se tradueix en dignitat civil i fortlesa humana s'hi troben exemples d'aquest esperit de sacrifici, d'aquesta constància en l'ideal, d'aquesta voluntat de lluita per a fer pas al dret i a la justícia.

Som ací novament, com abans, com sempre. En realitat no ens havíem mogut del lloc encara que temporalment ens vegegssim obligats al silenci. Tenim coses a fer i tenim coses per dir. Serem o no serem escoltats, però la nostra veu no es perdrà. El millor testimoni és l'acull entusiasta que rep entre la gent de Catalunya que no s'ha degradat en la servitud ni s'ha embrutit en les manipulacions del mercat negre. Altre testimoni és la preferència que contra nosaltres manifesta la policia franquista actualment benévols amb els que llueixen el retol d'extremistes. Tot el que sigui eficaç i constructiu trobarà forçosament l'aresta més pronunciada de la tirania i l'abjecció.

Altrament, cap dels problemes de Catalunya no ha estat resolt ni tan sols en l'intent. Els qui han acceptat un títol i una responsabilitat s'han anat apagant i s'han adormit beatíficament, sense pena ni gloria. Altres han parlat a crits i en termes tan incomprendibles que algú podia creure que Catalunya era una mercaderia que es podia acaparar i adulterar per a jugar a la puja o a la baixa segons la tendència del mercat. Altres són en peregrinatge a la Meca o a Moscova per a no

Editorial

retornar mai més a la pàtria esclavitzada si no és a títol d'ocupants i de quislings a preu fet. Altres s'arreglaren en fila índia a sol·licitar el passaport per a retornar amb el cap baix i l'aire compungit a la clemència dels béns restituits o a la sopa del convent. Amb aquest panorama ultra cubista, Franco té la gosadia d'amenitzar els empresonaments i les execucions a l'engros amb unes eleccions d'un terç d'uns organismes innocuus, convocant els caps de casa, com en els temps bíblics, després d'un dejuni general que depassa totes les quaresmes i tots els ascetismes de la més clàssica exaltació místico-imperial castellana.

• • •

Tots els problemes resten en peu, i es deures dels catalans, particularment els de la família exiliada, resten per complir. Desitgem nosaltres complir-los amb humilitat i bona fe, allargant la nostra mà fraterna a tots els catalans dignes d'aquest nom. El plet fonamental de la llibertat de Catalunya reclama l'entesa de tots els partits i grups polítics, útils en llur dissentiment ideològic, nocius en llur dispersió, en llurs discordies i baixes manobres. Naturalment que l'entesa vol dir penetració i renúncia a tota hegemonia, a tot monopoli. Els catalans solen dir que « el que tingui més que sopi dos cops », cosa que no es necessita ser gaire savi per comprendre que és un absurd.

Però el problema de la llibertat de Catalunya, volguem o no, va lligat als grans problemes peninsulars i, ara més que mai, als grans problemes mundials. Llibertat és civilització i és cultura, plantes de cultiu delicat que no es donen espontàniament en lloc i que reclamen una consagració cordial i, sobretot, una col·laboració popular decidida i entusiasta. Per això som socialistes, socialistes occidentals, socialistes europeus, amb plena consciència del deure d'aixecar les masses populars a la possessió de la pròpia dignitat dirigent.

En el caos aparent que presenta el món de la post-guerra, nosaltres hi veiem la germinació fecunda d'una humanitat millor. Ni l'Orient ni l'Occident poden trobar sortida a la lluita plantejada ni abellir altra victòria que la consolidació dels drets dels homes i dels pobles. És el món que creix, dolorosa-

ment, purificant-se, espurgant amb violència els darrers vestigis d'animalitat ancestral, fent més clares i precises les nocions de superació humana, d'ètica social, de justícia simple i perfecta. Regressions bestials com la franquista repugnen a la consciència universal, i quan darrera la « cortina de ferro » s'emulen i es superen les pràctiques cavernàries, no és estrany que els homes dubtin per bé que en l'evidència del contrast haurien de trobar la solució de l'entredit de no fugir del foc per a caure a les brases.

Per això, en aquestes hores confuses i agitades, la passivitat i la renúncia són, més que un mancament, un delictes. Les grans idees es perfilen ara, idees que nosaltres mateixos havíem concebut i difundit i que avui es fan seves els que les havien combatudes i ridiculitzades. No per això les abandonarem nosaltres car aquesta mateixa apropiació és el reconeixement de llur virtualitat. Els Estats Units d'Europa estan en gestació i la seva sola enunciació ha d'omplir-nos d'optimisme i senvalar-nos un deure. La vella i corrupta Espanya trobarà, per fi, l'atmosfera propícia per a redimir-se del seu passat i albirar un pervindre venturos. Els catalans, en camí de l'efugi i l'obliteració, toparan amb la fita que senyala la ruta de demà i que els diu: « Home, a la tasca ».

• • •

Nosaltres ja hi som a la tasca. En mig de defallances i desercions, tenim el pols segur i la voluntat acerada. Ho fa que tenim un gran ideal, un gran ideal català i humà, el gran ideal socialista que els babaus computen amb escrutinis i afers de publicitat però que els assenyats saben que és llevat de sacrifici i lliurament incondicional. Som ací, com abans, com sempre, en pla de lluita, al lloc que ens correspon, amb els ulls fets al pervindre, amb la certesa de la victòria final.

Seguim lluitant per a donar a Catalunya una política nacional, un concert de forces patriòtiques per la seva alliberació. Sabem que correspon a Catalunya una responsabilitat de direcció en la política peninsular i no defugim l'empresa. Farem que la reconciliació que ha de posar terme a la guerra civil comenci tot seguit per la liquidació de les discordies de les forces polítiques a l'exili que tant han descoratjat als que lluiten a l'interior i a les potències interessades en la solució del problema peninsular. La nota tripartita de març de 1949 té tanta actualitat evui com

tres anys enrera. A les Nacions Unides, en tots els concilis internacionals, el « cas espanyol » ha de ser presentat una i mil vegades fins quin el món escupi aquesta immundicia que li fa basqueig. I aferrats als principis democràtics, anirem afiançant la nostra adscripció a l'Occident per a assegurar la pervivència de la civilització i de l'humanisme i per a poder integrar, quan ens pertoqui, els Estats Units d'Europa.

En la represa diària del combat assaborim per endavant les victòries que ens esperen. I

en el cor dels nostres germans que lluiten dintre de Catalunya volem deixar-hi el ritme de la nostra pulsació per a tonificar llur coratge amb l'alenada de la nostra fidelitat i amb l'emulació estimulante del combat universal per la llibertat i la justícia.

LA POLITICA CATALANA ;

Sovint és útil, un any de silenci. Escriure massa impedeix a voltes exercir la funció per la qual val pena d'escriure : meditar abans. Quan la vida política és ardent, també sol ésser tèrbola. L'esdeveniment ens arrossega amb la corrent que l'emporta, i deixa poc lleure per a recular un xic i intentar veure les coses amb una certa perspectiva. En canvi, quan les aigües de la política semblen calmar-se i arribar a algun gorg profund, l'ocasió ens és oferta per a veure'n el fons. És el que intentem fer ara : un balanç sumari de la situació a la qual ens han conduït d'una banda la política fredament egoïsta dels dos imperatismes mundials — el rus i l'americà — i de l'altra, els nostres propis errors i los malifetes que han abundat en el nostre camp.

La política catalana ? El títol es coratjos si el comparem al panorama que se'ns presenta al davant. Talment com si s'hagués fet exprés, com si algu s'hagués anat entretinguent en ofegar, després de la desfeta, quansevol rebrot orgànic de representació nacional. A l'exili, després de la dissolució sense pena ni gloria d'un govern equivocadament constituït, la pugna política ha quedat circoscrita a una renyina sense grandesa entre els mateixos que un dia s'entengueren per a formar aquest govern. El temps, l'ardidesa que reclamen els actuals moments estan perfectament absents del lloc on Catalunya els ha reclamat i els reclama en va. El silenci és la única resposta : massa poca cosa pel temps que ens toca viure.

De l'interior poques son les noves polítiques que es filtren al defora. La labor dura i ingrata dels quadres abnegats que, durant els anys difícils referen els nuclis polítics de resistència al franquisme, ha hagut de batre's, en realitat, contre tres ordres d'adversaris : la policia franquista, la desmoralització inherent a la confusió de la « victòria » aliada, i — perquè no dir-ho ? — la tasca sovint esterilitzadora de la gran majoria d'iniciatives exilades. El resultat el tenim davant nostre : els successius assaigs de plasmació d'un organisme nacional de resistència, capaç de trempar i dirigir la voluntat d'oposició al franquisme, han anat esmoreint-se lentament, com si l'aire els manqués. I els ha mancat realment l'aire, l'oxigen vivificador que l'exterior podia prodigar, i que s'ha malbarat inútilment en jocs de política i en travetes més o menys poca-soltes.

I aquí estem, actualment. La llibertat recula arreu del món — perquè la llibertat és consubstancial amb la voluntat pacífica — i a Catalunya ens manca realment — ara més que mai — dreçar el baluard entorn del qual s'aglutini la nostra afirmació nacional i democràtica. Publicament, i donant-hi resso europeu i internacional. Com més difícils son els temps, més necessari és clavar els peus al sol i dir les raons del nostre combat. Un poble — i més encara una nació com la nostra, renaixent després de tanta submissió — no és mai quelecom de fet, definitivament, un donné permanent i etern que només cal conservar. És una obra quotidiana, una creació diària i perillosa — com ho son totes les dels homes. I ens cal avui recrear Catalunya en

FEM BALANÇ

per Josep PALLACH

l'esperit de les noves generacions catalanes, perquè Catalunya es la fe d'aquestes generacions en el destí nacional. I és encara llur consciència personal mutilada si ho esta la consciència col·lectiva, l'ésser cultural al qual pertanyem i al qual ens devem.

Plantejat el problema en aquests termes, la política — car és a la política que ens torna qualsevol reflexió d'aquesta índole — té avui el deure de prendre consciència de la realitat que intentem descriure, i esmenant-nos tots plegats, si tots plegats hem pecat, cercar coratjosament en el fons de la Catalunya torturada d'avui, els principis vius de la Catalunya de demà.

Perquè potser té això de bo l'actual moment polític internacional i la seva projecció peninsular : fent inoperants les tàctiques assajades, ens deixa ben sols, de cara als principis. No fou aquesta la situació, aquell 19 de Juliol del 1936 ? I no fou, simplement, d'aquell diàlec silenciós de cada home amb ell mateix, que sorgí la voluntat d'oposar-se als generals feixistes ? S'havien segurament intentat tantes tàctiques per converses telefòniques, abans que la revolta no tallés els fils definitivament ! La situació és similar, no idèntica. Nosaltres no tallarem els fils : hem dit prou clar als que volien escoltar-nos que tot el que reclamavem era el nostre dret de viure en pau i en llibertat : Res més però tampoc res menys. Volem — i volem — que sigui el nostre poble el que lliurement decideixi el seu camí, car és únicament decidint-ho constantment, diàriament, com els pobles i els homes fan l'aprenentatge de la llibertat.

No se'ns escolta i la política internacional sembla, per damunt dels nostres caps, encarrillar malament la nostra sort. Il·lusió passatgera tot plegat, car son finalment els homes d'un país, amb els seus actes, els que reixelxen el seu destí : no és pas la situació estratègica, ni els pactes més o menys ben agençats. Però aquest error és avui nefast, perquè, cada dia un xic més, colltorca el viure aspre i trist d'un poble esgotat per la misèria, i al qual només restaven les esperances en la noblesa de la pròpia causa. Error doncs que ens cal denunciar, no pas únicament perquè en som víctimes ans encara perquè pot engendrar catàstrofes. La llibertat d'Europa — de la qual depent la llibertat tot court — no la salvarien els tractats amb els tirans d'Europa. Plaçats a un lloc que els entesos en diuen estratègic — no s'ha parlat

de la línia dels Pirineus ? — tenim el deure de repetir-ho avui, perquè ningú no s'enganyi de mà. Al fi i al cap, és natural que tinguem rao. A Moscou i a Nova-York, hi havia encara la selva, quan a Catalunya ja els homes s'esforçaven, amb el difícil esforç quotidià, de fer la vida més habitable i digna. Catalunya està en guerra amb Franco i no podrà entendre's mai amb els aliats del dictador. No és això el que ha de dir i repetir una autèntica representació nacional ? No manca doncs, actualment, aquesta representació nacional capaç de col·laborar també, amb plena autoritat, a l'esforç d'unitat europea que és l'únic que pot assegurar la pau ? I no cal, ultra aquestes tasques de representació exterior, assegurar la presència constant, indefugible, a l'interior de la nostra terra ? Car és únicament aquesta presència la que garanteix la nostra veu al defora. Se'ns escolta i se'ns escoltarà no pas perquè tenim rao, sino perquè representem una força que cal tenir present. Encara no n'hem fet l'experiència ?

Resumim : el balanç no és brillant, però senyala perfectament el que ens manca i sobretot indica que és a les fonts mateixes que ens cal retornar si volem acampar, pel temps que sigui, en aquesta mena de terra sense amo que és avui la vida internacional. Retornar a les fonts, solcar diàriament, per tots els mitjans, en totes les ocasions, les consciències a voltes esmaperludes dels homes sotmesos a un viure inhumà i atabalats per les declaracions de qualsevol senador americà de passatge a Madrid. Insistir de nou, sense fatiga, en la nostra voluntat pacífica, que només podrà manifestar-se si se'ns reconeixen els nostres drets. No son aquestes, ara com abans, les tasques que realitza el dur esforç dels companys de l'interior ? Ajudar-los i col·laborar-hi, fent-nos resso de llur acció ampliant-la en el camp internacional, retornant-los-hi en inquietuts ideològiques i en obra constructiva europea, el que ells ens donen d'orgull pel seu testimoni fervent d'un poble que no vol morir.

Tot el demés — i no oblidem que després dels estratègies han de parlar els diplomàtics, i que la Mediterrània toca a l'Atlàntic — ens serà donat per ell mateix si, en comptes de descomposar-se lentament, la nostra política sap retrobar el coratge de veure les coses cara a cara, i si sabem ésser dignes del panorama perillos i sever d'aquesta hora universal.

DUES PERDUES SENSIBLES

No volem deixar passar la reaparició d'ENDAVANT sense registrar el nostre profund sentiment per la mort del gran filòleg, el genial Mestre Pompeu Fabra esdevinguda a la vila de Prada a la vesprada del dia 25 de desembre darrer. Fabra va néixer a Barcelona l'any 1868, Enginyera industrial, professor de química i veritable home de ciència,

el seu amor a la llengua pairal va desvetllar en ell una remarcable vocació pels estudis de filologia i aviat va demostrar la seva competència i la seva autoritat en aquest nou aspecte de la seva mentalitat privilegiada. L'any 1912 va ésser cridat a Barcelona a representar la catedra de Llengua catalana creada per la Diputació i fou aleshores que des de

l'Institut d'Estudis Catalans va iniciar la seva tasca fecunda de regeneració del nostre verb nacional. Com un gran arquitecte i un delicat artífex, Fabra va aixecar la nostra llengua al nivell de les llengües més agils i cultes del món modern. Senzill i jovial, Mestre Fabra era, ultra l'estudios i el científic, un exemplar d'humanitat selecta, accessible a tothom i sensible a les causes més nobles.

Entorn de la despulsa de Mestre Fabra la unanimitat dels catalans va revelar-se per la solidaritat en el dolor. Era el més digne homenatge a l'home, al patriota i al mestre. El Moviment Socialista de Catalunya va concurir al seu enterrament amb una nodrida representació i el nostre correligionari Arthur Conte, President dels Maires dels Pirineus Orientals, va fer en aquell acte una sentida i eloquent oració funebre a l'il·lustre

trespassat. Posteriorment, la revista *Tramontane* del Rossello ha dedicat un número al nostre plorat amic i estimat mestre.

Altra pèrdua sensible ha estat la del professor Joan Amade esdevinguda a Ceret el 3 de març d'enguany. Consagrat a l'estudi de la història i la literatura catalanes, Joan Amade fou una de les figures sobressortint del mèrit esbart d'escriptors i filòlegs del Rossello. Era fill de Illa de Tet i el seu amor a les essències pairals va demostrar-se ja en la seva joventut. Va guanyar el doctorat a la Universitat de Montpeller amb la seva tesi *Les origines de la Renaixença catalana* en la qual analitzava les formes i desplegament de la nostra renaixença en el segle XIX.

Posteriorment fou professor a la mateixa Universitat i més tard fou elevat a la dignitat de rector. Era un brillant escriptor i un folclorista erudit. En els seus discursos i en les seves diverses obres publicades havia manifestat la seva fidelitat a les lleis de la pàtria immortal i en els dies de l'exòde dels catalans, amb altres professors i intel·lectuals francos, va prodigar les seves generositats al grup d'intel·lectuals catalans que va recollir-se a la noble ciutat de Montpeller.

Per bé que el més important de l'obra llur estava acomplert, la pèrdua dels mestres Fabra i Amade significa per Catalunya una pèrdua irreparable.

Es d'esperar que entre les noves promocions catalanes sorgirà el geni que pugui reemplaçar les dues grans figures que ens ha arrabassat la mort en aquestes hores d'engunya de dol.

Declaració de la Intel·lectualitat Catalana a favor de la Federació Europea

La present angorxa del món i l'amenaça de guerra que, fins denegada cada dia, obsessiona els pobles amb la perspectiva d'una nova conflagració, incomparablement més devastadora que les precedents, podria ésser beneïda, si per reacció defensiva i per voluntat de salvació, determinava la creació d'una superestructura mundial, o almenys europea, que posant fi a l'era d'egoïsmes i ambicions estatals, culminada en la crisi actual del món, li obrís, finalment, el camí de la unió, de la pau i de l'equilibri. Arreu d'Europa, l'ansietat col·lectiva estimula els esperits a la recerca d'un nou ordre que, a diferència dels «nosordres» propugnats pels totalitarismes, es basi en les imprescriptibles llibertats democràtiques, en el lliure consentiment dels pobles i en el respecte a les característiques nacionals. Homes eminentes, de les més diverses ideologies, aprofitant el desori actual, s'esforcen per fer evolucionar ràpidament el món cap a una unió de pobles, on les fronteres s'abaixin, en espera que desapareixin. El mot FEDE-

Ara que s'organitzen els Comitès Nacionals del Moviment Europeu ens plau fer pública la declaració signada a Barcelona per la intel·lectualitat catalana. Això prova fins a quin punt la sensibilitat política de l'Interior és evident i prometedora.

RACIO torna a condensar l'esperança d'aconseguir la unió dels pobles avui dissociats o hostils i de bastir la pau damunt de la unió. Peraixò la idea d'una FEDERACIÓ EUROPEA, a penes llançada, ha trobat eco en molts esperits, i pertots sorgeixen veus que demanen associar-se a l'empresa de propagar-la i de dur-la a realització. En aquest conjunt de veus, no podia mancar la nostra veu de catalans, malgrat que la situació del nostre país ens en faci difícil i arriscada l'expressió.

Catalunya ha propugnat sempre la solució federal, sia en els temps remots, quan, mestressa dels seus destins, va crear a la Mediterrània una veritable unió de pobles lliures, sia en els temps moderns, com la més viable solució del problema hispànic. Per això els sotasignants, intel·lectuals catalans de diverses ideologies i tendències, segurs d'interpretar l'íntim daler del nostre poble, ens adreçem a les organitzacions i nuclis existents per a la FEDERACIÓ EUROPEA i mundial, demanem un lloc entre aquestes organitzacions i declarem:

1. — Que ens adherim fervorosament a l'esforç per la FEDERACIÓ EUROPEA, etapa per a la Federació Mundial.
2. — Que la FEDERACIÓ no s'ha d'adreçar contra cap poble ni grup de pobles, sino contra la guerra i la tirania, onsevull que es trobin o que pretenguin brotar.
3. — Que la FEDERACIÓ ha de mostrar, al contrari, tals garanties d'anhel pacificador i de respecte mutu, que tots els pobles ac

Manuel Serra i Moret ministre sense cartera encarregat de missió

Declaració del C. D. del M. S. de C.

El company Serra i Moret ha comunicat al C. D. del Moviment Socialista de Catalunya que el senyor Albornoz, cap del Govern republicà exilada Franca, li havia demanat la seva col·laboració com a ministre sense cartera encarregat de missió a l'Occident Europeu.

El C. D. del M. S. de C. considera justa i meritoria la col·laboració que en diferents ocasions ha prestat el nostre company en la lluita antifranquista que la representació republicana espanyola ha merat entorn de la ONU i dels governs democràtics signataris de la nota tripartita. Naturalment, l'abnegada col·laboració del nostre company en aquestes ocasions no comportava ni podia interpretar-se com una identificació del M. S. a la política general del Govern Republicà.

En l'actual conjuntura política, el C. D. del Moviment ha autoritzat al company Serra i Moret perquè, en iguals condicions que durant el passat, continués posant la seva autoritat moral en els medis europeus i la seva experiència en les qüestions internacionals al servei de l'acció general antifranquista que el nou govern republicà es proposa desenvolupar.

sentin atrets a col·laborar-hi i a integrar-s'hi.

4. — Que l'ideal cap el qual ha de tendir, en darrer terme, tot esforç és la Federació de Pobles no la Federació d'Estats

5. — Que, mentre arriba l'hora de la Federació de Pobles, cal exigir als Estats que pretinguin entrar en la FEDERACIO l'íntegra reconeixença dels drets i les llibertats democràtiques a tots i a cadascun dels seus subdits.

6. — Que un estudi de les condicions econòmiques de cada poble ha de garantir-li la vida, el treball i la prosperitat dins de la FEDERACIO.

7. — Que, ultra el dogma de la sobirania intangible dels Pobles avui ja no pot admetre ningú, cal destruir el dogma de la no ingerència en les qüestions interiors dels Estats, i que cal donar facultats a l'organisme

no for de la FEDERACIO per intervenir en la vida interna dels seus membres sempre que s'hi transgredeixin les normes del nou ordre federalista i democràtic.

8. — Que, en conseqüència, ultra una defensa internacional comuna, ja propugnada per alguns dels agrupaments federalistes, existeixi una policia internacional, destinada a vetllar pel compliment dels preceptes emanats de l'òrganisme rector de la FEDERACIO i a garantir les llibertats dels homes i de les col·lectivitats.

Aquestes són les bases que creiem indispensables per a l'èxit de la FEDERACIO. Però cal encara posar en primer terme la bona fe de tots els contractants. Perquè ni la FEDERACIO pot ésser una associació per defensar els interessos dels forts amb la col·laboració

de les febles, ni l'egoisme pot seguir essent la norma de les relacions internacionals, ni pot la combinació interessada sacrificar sense escrúpols els principis essencials de la FEDERACIO i deixar desemparats homes i pobles en el si dels Estats que la constitueixin. Si això s'esdevingués el factor esperança que la FEDERACIO representa s'esvainria tot d'una i aquesta nova decepció cruel, afegida a tantes altres, emportaria els pobles en la desesperació. Caldria anar a la recerca d'una nova esperança — l'esperança sense la qual ni els homes ni els pobles no poden viure i que, en darrer terme, no pot tenir altre fonament que les essencials llibertats humanes, individuals i col·lectives.

Barcelona, 5 Abril 1948

LLETRA DE L'INTERIOR

Situació econòmica

Hom s'adona escrivint sobre la situació econòmica i política del nostre país, que és fàcil deixar-se endur per una mena de satisfacció insana. Contraris polítics com som de tota concepció feixista, el presentar i discorrer sobre els fracassos d'un règim d'aquest estil ens realitza en les nostres creences, però, tractant-se d'un castany nostre com aquest no podem negar que gràfem amb la mà balva i el cor compungit. El poble espanyol s'està menjant les propies entranyes. Una gran misèria — abat físicament la gentada obrera. Apar, com si els desigs de Franco fossin l'extermini total dels humils, dels treballadors... Es un crim col·lectiu sordid i negre que fa escriure només de pensar-hi i ja no sofreixen solament els obrers, sofreix tothom i a tothom ompla de basarda la idea que encara pot continuar, que la banda de fascinosos que tenen endogalaf al poble, volen continuar...

Ja no és aquesta o aquella branca de l'economia que travessa un mal moment, és tota la vida econòmica del país arruinada. És la indústria sense transformar, és el comerç sense realitzar cap operació, és l'agricultura sense produir, és la desvigorització i exhauriment de les fonts de riquesa. Se'guin pesant els agrests processos d'empobritament, sobressortint la incapacitat, la manca de feina i la perversió de l'economia falangista. És a dir, hem situat Espanya, després a al món civilitzat i Franco, a un sol pas de la seva pròpia destrucció. És el triomf de les Hordes. L'Àfrica comença els Pirineus.

Era no són els platys dins de les llars, ni les queixes ni ven l'axa, quites, posant al descobert la tragica situació. El mal és arribat als pobles i a les ciutats, afecta a tots i l'expressió del dolor, s'apren formes més concretes i públiques. No podem llegir cap periòdic, veure els oficialment falangistes, sense trobar-hi escrits, un vici que no reconeixen l'immens fracàs i la gravetat de la situació. Una nihilista d'arna al moviment de bors i s'aposa al corrent de la gran apatia que regna, de la insatisfacció de les operacions i de la baixa constant que experimenten tots els valors, especialment el grup de valors de transports, els industrials, els de construccions, mecaniques, els químics, els tèxtils, els quals fins ara s'havien més o menys mantingut. L'agricultura — l'explotador o misèria de la qual, segons manifesten oficialment, pertany a Déu — ha entrat resoltament en el període de les vaques magres. La persistent sacada manté la terra plena de civelles i morta de fet. Els sembrats esgroguents i malaltissos fan ganyotes als pagesos i ni malgrat les darreres pluges no poden utilitzar els nitrats en les

per Joan d'Acrimonts

terres de secà. Perspectiva descoratjadora. Mals averanys.

El diner ha desaparegut com per encant. Dona la impressió que n'hi ha solament un litre de l'any passat i en canvi el total de la circulació fiduciària oscil·la entre 15 i 26 mil milions de pessetes o siga si fa no fa com el 1936. Aquest fet en bona part determina l'atur forcos i ha provocat un nombre important de fallides. Som lluny del temps de la circulació vertiginosa del diner, de la inflació. Ara ja hem tocat el sostre i no podem fer-se noves emissions de paper sense riscar el tot per tot. En canvi no ens trobem al període de la deflació, car, com diem, el diner circulant es el mateix de l'any passat i és impossible reduir-lo. De vell antuvi hom podia creure que una pressuposta baixa dels productes estroncava momentàniament el desig o la necessitat adquisitiva del consumidor, però no és així ni de lluny. El que passa és que l'atur efectua la immensa majoria del món del treball. Els obrers han vist reduïts l'horari i gressos fins a situar-los en la mes gran misèria i per tant no poden comprar i tot s'ha anat encantant, reduint a tothom les possibilitats d'adquirir l'impertor que.

L'augment constant dels articles, l'atur, el desordre i la gasivoria, pilonen l'economia falangista. No hi ha remei possible. Ademes la voracitat falangista és insaciable. Aci només veuen pobles i empleats de l'estat. Hom treballa únicament per tal de mantenir-los, no pas els primers, sino als segons. Si dura un temps més Franco, igual pot un bon dia encendre tot, com esdevindrà poc a poc la Hebreu, s'era d'Europa.

Situació política

Les rates abandonen el vaivell. El feixisme patologia de la mentida, ja no enganya a ningú. Els servidors s'adonen que l'ur Deu s'en va a la posta. La prova ja està feta. I el resultat i el pòdici popular i la condemna també. Nomes un clam: Que se'n vagi el dèspota. Cal possibilitar una o altra solució. El que interessa és que la nova situació permeti al poble de jugar el rol polític que li pertoca i escou com en tots els països moderns, on la democràcia i la llibertat son considerades com elements primordials pel desenvolupament de la vida civil.

Difícil és preveure l'ordre dels esdeveni-

ments que s'apropen ja no ho és tant però afirmar que aquests estan en gestació i que l'ur celosio avança rapidament. No es pot aniquilar mig poble, en canvi pot eliminar-se de la direcció d'un estat una colla de lladregots. Mentre la reacció — negada i cixorca com sempre — ha cregut en la permanència del dictador, aquest ha fet front a totes les contrarietats. El mig món capitalista l'ha sostingut directament o bé indirectament. L'espantall de l'estalinisme ha estat l'article que necessitava per a la seva propaganda. El temps, però, amb tot el seu corollari de fets, ha convertit en inservibles tots aquests topics. El gran defensor de la cristià i el tantidot del comuni me stalinista, l'últim defensor de la tradició i del catolicisme, tothom veu que no és res més que un vulgar arrenca caixals carregat de medalles i de vanitat. És el *millionaire* d'aquesta època, amb totes les ridícules actituds dels curts de falla i dels carregats de... I més que ningú és la reacció la que ho veu, car ara morts de gana els pobres, les despeses de l'estat franquista només pot pagar-les ella.

Frau d'engany dones i prou comèdia, la defensa dels interessos sagrats — és a dir de la riquesa particular — aconsellen salvar la roba i cobrir-se davant de possibles — millor dit probats — desenganys. L'esquart reaccionari ha girat els ulls devers la Monarquia com a única font de salvació. Segurament que el que li costa més al nostre entendre és de convencer el rei de prendre aquesta gran responsabilitat, car els hereus de Franco, tindran al seu davant tota una vida de deutes a extingir.

Si, a a ja s'ha clarificat la cosa, dels culpables se'n veu tot el relleu. Tothom diu el mateix: Si no formem part de les Nacions Unides és culpa de Franco. Si no beneficiem del pla Marshall és culpa de Franco. Si no hem estat inclosos en el pacte de l'Atlàntic és culpa de Franco. És a dir, Franco és l'ombra de liguera negra, Franco prepara el lli, sense poder no evitar, a la democràcia i a la llibertat. Si la reacció vol la Monarquia i la monarquia potser la salvarà del desastre, almenys durant un cert temps. Aquesta és la posició actual de l'Espanya negra tant en el terreny econòmic com polític. Hem d'esperar que el poble podrà dir-hi i hi dirà la seva, quin la conjuntura favorable es presentara.

LA PAU CONTRA FRANCO

per J. B. BELLSOLELL

Hom ha pogut dir parlant de la Republica que aquesta era com el geni, una llarga paciència. El mateix podríem afirmar de la pau. Si els cinc anys de la guerra passada foren els d'una esperança de més en més tensa, els quatre anys de post-guerra son els d'una paciència de més en més desesperada. La pau era aleshores la nostre confiança el nostre esdevenidor. Avui, per contra, tothom es pregunta ja si la pau té esdevenidor. La pau haurà estat un avortament? La pau haurà estat un fracàs? Sempre sereu uns sentimentals, ens reprendran alguns. La pau, la pau... què voleu dir amb la pau? Si, devem ésser uns emotius, uns impressionables, uns somnia-truites, el mon d'avui, el mon americà, el mon capitalista, el mon de la bomba atòmica, el mon dels afers el mon super-sonic, el mon de l'urani, el mon soviètic, el mon dels « aparats », el mon de les burocràcies, el mon del blat artificial, el mon dels generals i dels mariscals, potser no és el mon de la pau. La pau potser ja està exclosa del nostre mon. N'està exclosa com potser n'estarà de més en més exclos l'home i totallo quel'home ha volgut i ha esperat per a l'home: Una mica de joia, una mica més de llibertat, una mica més de justícia... Si, devem ésser uns sentimentals, com ens ho reprotxen els altaveus del mon d'avui. Pero, tanmateix, no podem resignar-nos, car dins d'aquest mon de màjunes i de rodadges, hi ha els pobles del mon: tots els pobles del mon. Tots els homes del mon: Els homes que sofreixen, els homes que treballen, els homes que estimen. La pau serà impossible? La voluntat de pau serà un sentiment malaltís? La vida de tots aquests homes no tindrà sentit davant del problema de la pau? No hi haurà cap política que expressi la vida d'aquests homes? No hi haurà cap política que traïueixi la voluntat i l'angoixa profunda dels pobles del mon?

Què voleu dir amb la pau? Què voleu dir? Ja ho sabem: Camus la poc ho recordava. La pau, deia, té els inconvenients de l'amor. Hom creu saber allo que és, afeia, i després la prova arriba heus la aci amargada, i ningú no s'enten sobre el sentit d'aquest mot. De Garry Davis a Einstein, passant per Sir John Boyd Orr per l'abbé Groues-Pierre, anant fins a Sartre, Bourdet, Ronsac tothom s'esforça de respondre a aquesta pregunta. Adhuc Truman i Stalin no uren respondre-la. Escolliu, venen a dir nos: La Pau Americana o la Pau Soviètica... després de la guerra, d'una nova guerra, resoldran tots els problemes. Pero precisament voler la pau és no voler aquesta

nova guerra. Voler la pau és justament refusar-se a escollir, és no identificar la pau ni amb els Estats Units ni amb la Unió Soviètica. Tant dins dels E.E.U.U. com dins de la U.R.S.S. la gent, el poble, vol segurament la pau. Això no impedeix que sigui la política mundial d'aquestes dues potències la que risqui d'abocar nos més rapidament a la guerra. Voler la pau, repetim ho és, en primer terme, oposar-se a l'empresa mistificadora de la política imperialista americana i de la política d'expensió soviètica. El comu denominador d'un estat de consciència europeu que intenta expressar aquest afany i aquest neguit de pau és precisament el següent: La pau només pot escollir la pau; Europa només pot escollir Europa; i el socialisme només pot escollir el socialisme; els pobles només poden salvar-se per ells mateixos. Entront, doncs, de la guerra freda, de la guerra preventiva, dels Pactes militars, de les consideracions estratègiques, de les polítiques d'encerclament, presentant-se com a defenses de la llibertat o com a defenses del socialisme, cal donar a la política de pau un contingut positiu, cal definir-la essencialment com la política dels pobles d'Europa, com la política de la democràcia socialista continental, com la política de les masses obreres refusant se assignar llur propia mort i llur propia desfeta. « Ens cal la pau per a refer el mon », escriu Sartre. Ens cal la pau per a edificar Europa, l'Europa que la democràcia revolucionària vol construir en el socialisme i en la llibertat. En aquesta paciència desesperada que la nostra època s'esforça en conrear, no seria aquesta política d'independència europea respecte els dos grans blocs americà i soviètic, aquesta política d'unitat europea sobre bases socialistes, aquesta política d'afirmació intransigent de la llibertat aquesta política de desvetllament i desmistificació de les masses, aquesta política de progrés revolucionària que ha constituït els ions mateix dels grans moments de la Historia d'Europa, no seria aquesta política que de tots els costats hom s'esforça per a definir el començament d'un extraordinari

redreçament? Si l'espera de la pau feta pels altres ens ha abocat al desesper, la lluita per la pau en l'acció política diària feta per no saltres no ha d'obrir-nos l'esdevenidor?

Si totes aquestes raons no bastessin, si aquest afany per a definir positivament la pau no conduís enlloc, no potem tampoc fer-nos il·lusions sobre quina seria la sortida de la guerra i sobre quines serien, des d'ara, les conseqüències de la seva preparació. Ja sabem que malgrat la guerra el mon no s'acabaria. Pero valdria la pena de viure'l el mon de després de la guerra? L'home no pot perdre's, no pot negar-se, no pot destruir sense la seva aventura històrica? Si l'home no és pareix, la llibertat pot desaparèixer, la llibertat per la llibertat pot ésser anul·lada. Què quedara aleshores de l'home? Pero, en un pla més immediat, la política mundial definint-se en termes d'estratègia i de bases militars, qui no s'adonarà que això significarà la victòria de Franco? Qui no s'adonarà que l'única sortida de Franco és la guerra? Qui no comprendrà que tota la política i tota la propaganda del franquisme tendeix a fer aquesta guerra inevitable, a servir-la des d'ara per tots els mitjans, en tots els plans? Quan la dictadura franquista parla d'una tercera neutralitat espanyola en realitat no fa altra cosa que posar a preu la seva intervenció en la coflagració militar que hom prepara. En un pla més general, el problema de la guerra planteja el problema de la necessitat de la dictadura: No sols a la Peninsula Ibèrica — on ja la tenim — sino arreu d'Europa. La dictadura arreu d'Europa és una etapa de preparació de la guerra absolutament indispensable: Cal aixafar a tots aquells per a qui la pau és un estat sentimental, com cal aixafar a tots aquells per a qui la pau és una afirmació revolucionària. Aquest aixafament tindrà un nom: Destruir les quintes columnes que fan el joc de l'enemic. Les llibertats democràtiques, la possibilitat de parlar, d'escriure, de reunir-se, d'organitzar-se, son les enemics de la guerra. La democràcia impedeix la intoxicació, impedeix l'embutiment: Només les masses intoxicades i embrutides poden ésser unes eines bèl·liques docils en mans dels aparells militars. La guerra exigeix la dictadura. La guerra és la gran aliada de Franco en l'etapa present. La pau és la nostra aliada: Ho és en la defensa de la democràcia i en la defensa del socialisme. Ho és de cara l'anorreament de Franco. Cal lluitar a fons la batalla de la pau: És la nostra « dernière chance ».

Està bé de protestar pel cas Minszenty pero no oblidem Franco

« Esta bé que el cas del Cardenal Minszenty hagi desvetllat els sentiments dels americans contra les monstruositats jurídiques dels comunistes i dels tribunals que ells controlen. Aquest cas no és res més que un dels conspicus d'una llarga serie a la Unió Soviètica i els seus països satèlits en els quals les confessions o el que semblen confessions son arrencades per mitjans cruels de la encartats polítics, mentre que altres son condemnats a mort o bé l'esclavatge dels còmics de concentració sense cap mena de judici públic.

Amb el títol que encapçala aquestes ratlles, el nostre col·lega dels Estats Units, Socialist Call, publica un brillant article de Norman Thomas, ex candidat socialista a la Presidència del país del qual extraiem els següents paràgrafs:

« De fet en molts d'aquests casos com, per exemple, l'execució dels dos jueus polacs, diputats socialistes i antinazis decidits, Ehr-

lich et Alter, assassinats per Stalin al començament de la guerra mundial, no s'ha fet cap paròdia de judici públic, no hi ha hagut cap mena de confessió, i ni tan solament sols ha fet cap carrec de manaments contra el govern soviètic de caracter criminal o « tècnic ».

« Mes, si la protesta està bé, aquesta protesta no deixa de tenir els seus aspectes inquietants. Bona cosa és aplegar els defensors de la democràcia i els autèntics creients religiosos per a una croada contra la intolerància i la injustícia comunistes.

LA GUERRA NO ES CAP REMEI

«Altra cosa és, i tan mateix mala cosa, servir-se d'un llenguatge que sembla indicar que el millor mètode a emprar pels nous croats per tal de realitzar llurs fins sigui el de la guerra atòmica. No tenim dubte de que tota persona assenyada, àdhuc els més afectats per la condemna del Cardenal, convindrà amb nosaltres en que la bomba atòmica no significa cap remei adequat.

«També resulta paradoxic que una bona part de la protesta vulgui fer-nos entendre que el judici contra Mindszenty revesteix l'aspecte d'una infàmia més notoria pel fet de que l'acusat fos un cardenal. No negarem que té una significació política determinada però si que representi una injustícia major. Un príncep de l'Església està subjecte a la

mateixa justícia que el més humil pagès o treballador, ni més ni menys.

L'OBLIGACIO

«Finalment, el volum i la intensitat de la protesta americana implica per nosaltres una obligació, la de demostrar un zel més efectiu per a protestar contra les falles de la justícia a casa nostra mateix. Quan un negre es linxat a Mississipi o els assassins blancs d'un negre a Georgia surten absolts dels tribunals d'aquests Estats, escauria que els protestaris d'avui i els amants de la justícia dels Estats Units es possessin immediatament a la tasca i prenguessin més interès a acabar amb aquestes enormitats que no en els veredictes d'un tribunal d'Hongria car la nostra responsabilitat és més directa i més gran,

«Estem rebent cada dia les queixes aparentment ben fundades de la crueltat de la

policia i dels tribunals de Franco contra treballadors i ciutadans que no es volen sotmetre a la ominosa dictadura del general, S'escau, però, que Franco es un fill lleal de la Santa Mare Església.

«No sembla que escauria que el Papa es prengués seriosament aquest afer i volgués esbrinar la veritat de les queixes i aixequés la seva autoritzada veu en protesta d'aquests crims?

«La gran tragèdia de la nostra època és que la tolerància, la clemència i la justícia no siguin considerades d'universal aplicació i que se les relegui a simples armes de combat de la guerra ideològica i partidista».

A propòsit del cas Mindszenty, *Eusko-Deya*, òrgan del Govern basc, recorda l'afusellament pels franquistes de diversos sacerdots bascos i el cruel matiri que fou sotmes el gran escriptor Mossen Arizmuno.

Perspectives socialistes sobre el problema d'Europa

Cal depassar els partits socialistes nacionals

Enmig de múltiples dilemes, el problema de la unitat d'Europa es concretitza cada dia més. D'una vaga i utòpica posició sentimental, nodrida a voltes per un afany d'esquivar la realitat, Europa com a problema. Europa com a contradicció, Europa com a perspectiva esdevé de més en més l'expressió d'aquesta realitat mateixa. Dir Europa és dir alhora, i oposant-se. Estats Units i Unió Soviètica, es dir Pacte de l'Atlàntic i, per tant, pau o guerra, és dir Pla Marshall consegüentment les formes de la cooperació econòmica europea. Dir Europa és plantejar-se el problema de veure convertir-se l'Occident europeu en una avançada de l'imperialisme americà, en una presa fàcil per a la dictadura soviètica o en una força independent, en una Tercera Força Internacional, capaç de mantenir-se neutral, capaç d'ésser un factor de pau i d'estabilització entre els E.E.U.U. i la U.R.S.S. Dir Europa és enfrontar-se amb una consolidació de les forces capitalistes i de les classes conservadores europees o obrir el pas a una transformació socialista de l'economia continental al servei de les masses obreres i populars. No. Europa ja no és un ideal platònic, ja no és una noció geogràfica, ja no és un somni mitològic. Europa és alhora Berlín i Franco: Europa és el món. Europa és la llibertat o la dictadura, no en un futur llunyà, sino per demà, sino per avui ja.

Darrerament, André Philip deia en una conferència que el Parlament francès, a l'hora actual, no era res més que una mena de Consell Municipal. I amb una gran amplitud de visió esbossava el doble problema d'Europa: l'econòmic i el polític. Inseparables, en efecte. No es pot mirar el problema d'Europa, en cap d'aquests dos plans, amb els ulls fixos en el passat. Car no hi ha possibilitat de restablir les corrents comercials i el sistema d'intercanvi existent a Europa abans de la guerra de 1939. En efecte. Anglaterra i França han hagut de liquidar al llarg de la darrera conflagració mundial el restant de llurs havers extra-continents. El sistema triangular de comerç que l'existència d'aquests bens franco-britànics, devorats per la guerra, permetia entre França i Gran Bretanya d'un costat i Alemanya i els països de l'Europa oriental de l'altre, no pot ésser reprès. Europa o produeix més o ha de disminuir el seu nivell de vida, car a hores d'ara, com tothom sap, el desequilibri de la seva balança de pagaments només pot ésser mantingut gràcies a l'ajuda americana. Disminuir el nivell de vida de la població europea? Les masses treballadores serien les primeres a pagar-ne les conseqüències: la dictadura seria indispensable per a imposar la fam i la misèria. Ajuda americana? Fins quan pot durar? I, sobretot, resolt-se com? Resolt-se amb l'absorció de

per Joan BJSQUETS

l'aparell industrial europeu per l'americà? Aquesta absorció, ja iniciada, només pot aborar-nos a la guerra amb la Unió Soviètica i aquesta guerra no podria fer-se sense la destrucció prèvia de totes les llibertats democràtiques. Així, tant l'aixafament econòmic d'Europa com la seva integració en la màquina industrial i financera americana, provocant al mateix temps una polarització de forces polítiques i socials, només pot saldar-se finalment en termes de dictadura i de guerra.

Europa, però, no pot escollir; no hi ha alternativa. El camí de la misèria ja sabem on condueix, condueix, previ l'enfonsament dels standards de vida i l'atur forçós, al totalitarisme i a l'aventura militar. Europa ha de reconstruir, ha de reequipar-se i ha de fer-ho recolzant-se en els americans, sense deixar-se domesticar o colonitzar pel capitalisme americà. Potser és massa tard, però malgrat tot cal insistir-hi. Sobre la base de l'empresa de realçament econòmic ja començada. Europa ha de depassar les contradiccions entre les diferents economies nacionals, però ha d'intentar donar un signe socialista a la seva economia unificada. Altrament serà impossible resistir l'ofensiva del capitalisme americà. Aquest esforç per a arribar a una economia europea de conjunt no pot efectuar-se, com ho ha provat la darrera reunió de l'Organisme de Cooperació Econòmica Europea, format pels setze països beneficiaris del Pla Marshall, a partir dels diferents plans econòmics nacionals, car aquests són en efecte contradictoris. Corresponen a la visió egoista i estreta que cada Estat es fa dels seus propis interessos. L'esquarterament polític d'Europa determina l'esquarterament i el caos econòmic. Però aquest esquarterament polític impedeix també el fer front a la doble empresa d'avassallament americana i soviètica. Cal oposar-s'hi tanmateix mitjançant una acció doblement política i doblement revolucionària. Doblement política: Car fer Europa és aixecar institucions, parlaments, instruments de govern que anorren el concepte de sobirania tal com ha estat entès i aplicat fins avui, però és plantejar simultàniament una relació de forces que posa en joc dins d'Europa classes i partits per a saber qui ha de determinar-ne el contingut. Europa serà socialista o serà capitalista. No hi ha terme mig. Seran les forces progressives, socialistes, democràtiques les que determinaran el contingut d'aquesta Europa que s'està edificant o seran les

forces conservadores i burgeses? I si son aquestes darreres les que dominen podrem evitar que Europa sigui aleshores una avançada del imperialisme americà, una plataforma estratègica i un niu de situacions polítiques reaccionàries i dictatorials?

En aquest sentit, i davant d'això, fer Europa és fer també una doble revolució: La que capgirarà les relacions interestatals i unifica políticament Europa i la que barrant el pas a la reacció dona un contingut allibador, independent, econòmicament, socialment i polític, a l'Europa de demà.

L'Estat nacional falseja, doncs, el problema d'Europa intentant incorporar a aquesta realitat europea superior les pròpies contradiccions i el propi marasme. Però el falseja a més impedit que els partits polítics existents dins de cada Estat, presoners o identificats amb les seves estructures de govern i d'administració, responen a unes tradicions d'acció política nacional, lligats egoísticament a la suma d'interessos d'una vida establa anacrònica ja aquests partits, diem, no son capaços de projectar com a temes dominants de llur voluntat política els d'una reestructuració i d'un relligament global d'Europa. No son capaços de depassar-se com a partits nacionals i avancen en el pla europeu les puntes d'un ineficax federalisme. Per a reprendre la idea de Philip, podríem dir que a París esparlà d'Europa de la mateixa manera que a Palavas-les-Flots es parla de França. Europa ja existeix, França ja existeix, però el campanar de l'alavàs domina, s'imposa, Però se'n dira: I el «Moviment Europeu»? I tota aquesta sèrie de forces federalistes? Farem remarcar que el nostre punt de vista és el d'una política socialista que planteja correctament en l'etapa històrica actual el problema de fer Europa, de fer una Europa socialista. Els partits o forces burgeses poden descobrir actualment en el federalisme una sortida a llurs pròpies conveniències classistes. El que no voldríem és que els socialistes fossin les víctimes càndides d'aquest federalisme. Només recordarem que algunes de les crides més pressants per la unitat europea ens han vingut de delà l'Atlàntic. No, no podem seguir el ritme d'acció que el federalisme és capaç de desenvolupar, la qual cosa no vol pas dir que hàgim d'abandonar-lo. Farem ressaltar només que en el terreny de les relacions entre els Estats, el socialisme és per essència federalista, com en un pla més profund és internacionalista. La diferència està en què la concepció federalista, presa en un sentit estret, deixant de costat el federalisme proudhonista o bakuninista, només aspira a canviar les relacions jurídiques entre els Estats, reduint llurs sobirànies a benefici d'una instància superior, però mantenint el vell ordre social i econòmic. En canvi la concepció

socialista fa relatiu el canvi en les relacions jurídiques entre els Estats a un canvi previ en llur naturalesa, a un canvi previ en llur estructuració econòmica i social. La diferència és fonamental. I a la llum d'aquesta diferència podem comprendre, per exemple, els obstacles suscitats pel Govern Treballista britànic, responsable d'un país on aquest canvi de naturalesa està desenvolupant-se davant certes operacions federalistes continentals. Si la Gran Bretanya pogués determinar l'estructura social i econòmica de l'Europa que hom vol unir no ni ha cap dubte que s'hi llançaria a fons. Remarquem-ho: Anglaterra és l'únic país que s'ha defensat radicalment contra el dolar. Podem sens dubte criticar el Govern Laborista de no haver menat una política socialista de cara Europa immediatament després de la victòria electoral de 1945: Les preocupacions de la reconstrucció interior, les de la situació internacional i un empirisme mancat d'ardidesa ideològica serien potser l'explicació d'aquesta manca. Ara ja és massa tard per a rectificar-la. En 1945, Anglaterra hauria pogut reagrupar entorn d'aquesta gran perspectiva d'unitat socialista d'Europa tota l'esquerra continental. El 1949, son els Estats Units els qui menen el joc sobre bases capitalistes, procurant aïllar l'experiència socialista britànica d'un costat i prosseguint l'encerclament de la U.R.S.S. de l'altre. Aquesta política americana té un nom: Alemanya i si s'acomplís la total subordinació del procés d'unitat europea a la política imperia-

lista dels Estats Units, aquest esdevindrà, en un temps més o menys llarg un instrument d'opressió contra els pobles d'Europa i finalment de guerra. Així com significaria l'entonsament de les nostres posicions socialistes i democràtiques.

Cal depassar el miratge d'un cert federalisme. No abandonar-ne els diferents plans d'acció ni els diferents organismes, però cal anar ràpidament a allò que és essencial per al socialisme en les circumstàncies presents: Anar al redreçament subjectiu, orgànic, del socialisme. L'instrument de combat que és el partit ha d'estar a l'alçada del combat a lluitar: El nostre combat és l'Europa socialista. Cal, doncs, que el partit, que els partits socialistes depassin llurs estructures nacionals. Bo i mantenint, però, per a guanyar temps, llurs posicions dins de cada Estat de l'Occident europeu, cal accelerar el depassament dels partits socialistes nacionals i anar a llur refundició en una organització superior adaptada a les necessitats de la gran batalla que caldrà menar contra el capitalisme en el quadre de la societat europea. Aquest esforç de refundició ha d'esser al mateix temps un esforç de reagrupació: Cal depassar el vell socialisme, cal fer una crida a tots els grups del moviment obrer democràtic, a totes les forces progressives d'Europa. Refundició, reagrupació i finalment renovació entorn d'un programa que plantegi a fons el problema de la revolució europea. Aquesta temptativa ja està en marxa. En una primera etapa

prengué el nom « d'Estats Units Socialistes d'Europa ». Actualment, per a millor marcar llur voluntat orgànica, s'anomena: « Moviment Socialista pels Estats Units d'Europa ». Hem de treballar-hi a fons. Aquesta és la tasca fonamental del moment: Sobrepujar la fragmentació socialista, obrera, i presentar-nos davant del capitalisme europeu i mundial com el Partit de l'Europa Socialista. Tot no està perdut. Els nostres companys laboristes mantenen llurs posicions a l'interior de la Gran Bretanya. Podem esperar llur triomf en les eleccions generals vinentes. Una segona experiència governamental socialista serà decisiva: La marxa cap al socialisme imposarà al Govern Treballista el problema d'Europa, li imposarà la seva voluntat de no deixar-se ofegar com a tal experiència socialista. I nosaltres hem d'esser, quan aquesta circumstància vingui, el Partit Socialista Europeu que vol resoldre el problema d'Europa. I des d'ara hem de preparar-nos per a aquesta batalla, hem de fer-la madurar, en el terreny objectiu i en el de les consciències. D'aquesta conjunció, d'una Anglaterra avançant cap al socialisme i d'un Partit Socialista d'Europa lluitant aferrissadament contra el vell ordre nacional, reaccionari, capitalista, arreu del continent, pot sorgir, ha de sorgir l'estratègia i la tàctica que faci triomfar la revolució europea. Alemanya i la Península Ibèrica poden ésser-ne els dos centres de gravetat.

LA SITUACIÓ D'ESpanya

Les darreres pluges han alleugit considerablement les males perspectives de la propera collita de cereals la qual, de totes maneres, serà molt inferior a la mitjana d'aquests anys darrers que no ha arribat mai a dos terços de la normal en temps de la República. S'afegeix a aquesta calamitat la circumstància de que l'Argentina es va caçant de lliurar cereals a crèdit i les arribades de blat i moresc son cada dia més restringides en els ports espanyols. La fam que està fent estralls entre les masses laborioses prendrà ben aviat aspectes dantescos en molts indrets de la península.

Les pluges, però, no han modificat sensiblement la penúria del caudal dels rius que ha arribat a nivells desconeguts en cap època recent, particularment a Catalunya. Segons les dades oficials, l'Ebre que normalment porta 650 metres cúbics d'aigua a Flix, avui en baixa només 80, i el Segre en baixa 16 a Lleida en lloc de 38 que és el seu caudal normal. La producció diària d'electricitat és només de 1.141.316 kilowats incloent els 162.000 que es reben del Nord, i la tèrmica, fent un esforç extraordinari, arriba només a 1.032.450 kilowats diaris, cosa que permet de comprendre perquè les fàbriques han de restar parades i Barcelona i les poblacions més importants de Catalunya a les fosques totes les nits.

Sia aquesta és la situació al començament de la primavera, quan comencen a fondre's les neus dels cims i hi ha pluges més sovinteres, que serà quan arribi l'estiu i les fonts s'hagin eixugat? De que viuran els nostres obrers industrials, acostumats

ja a totes les privacions, però condemnats ara a la més absoluta misèria?

El temps ha volgut contribuir a posar en evidència les falles del règim. La desor-

Una nota important del Govern de la República

El Govern de la República a l'exili ha publicat la nota següent que considerem d'interès pels nostres lectors:

« En el darrer Consell de Ministres sota la presidència del cap de l'Estat, el ministre senyor Serra i Moret ha donat compte detallat del seu recent viatge a Londres el qual ha de considerar-se de resultats altament satisfactoris per la causa de la democràcia espanyola.

En efecte, en la sessió de la Cambra dels Comuns del 24 de març darrer, contestant les intervencions dels diputats conservadors Teeling i Guy Lord, el Secretari d'Afers Estrangers Mr. Mayhew va declarar que Bevin marxava a Amèrica amb el propòsit de ni entrar a considerar l'entrada de l'Espanya de Franco en el Pacte de l'Atlàntic i menys encara en la naixent Unió Europea. Va afegir que tampoc el Govern britànic era favorable a la modificació de l'Acord de les Nacions Unides de 12 de desembre de 1946.

« D'altra banda — i ho confirma l'organ semi oficials del Departament d'Estat. U.S. News & World Report — el President Truman ha intervingut personalment per a impedir que la secció corresponent del Departament de Guerra enviés a Franco uns quants centenars d'avions que li havien estat cedits a preus molt avantatjosos. Els generals nordamericans a Europa tenien ja embalsats aquests avions a punt de lliurament quan la Casa Blanca va assabentar-se de l'afar.

ganització del país, la manca de reserves i el despallament alevos i sistemàtic del poble treballador d'Espanya i en especial del de Catalunya. Se l'han menjat de viu en viu i avui resten només les ombres del que fou en hores millors una de les masses proletàries més enèrgiques i més emancipades del món.

No és solament l'electricitat el que manca. Manca el carbo i manquen les matèries primes, particularment coto i llana. Els fabricants de Catalunya somnien en les 500.000 bales de coto nordamericà que fa dos anys els va prometre el Govern franquista. Des de l'any 1939 no s'ha rebut coto dels Estats Units i sempre s'està esperant aquell credit fabulos que ha de venir i que no arriba mai i que no arribarà. Alguns fabricants traslladen les seves indústries a Castella i Andalusia per veure si obtenen més facilitats oficials. En efecte, els que col·laboren en la desindustrialització de Catalunya reben el seu premi, però, així i tot, no aconsegueixen fer rullar les màquines més que dos o tres dies per setmana. Ara, alguns d'aquests fabricants estan pensant si no serà millor de portar les seves indústries a Venezuela o al Perú i contribueixen a l'evasió de capitals i al trafec de divises que ja fa anys s'opera en tots els centres oficials i en totes les ambaixades franquistes.

La situació d'Espanya és tan trista que àdhuc els nordamericans que desitjarien ajudar Franco, davant de l'espectacle de misèria i caos, dubten de si l'amistat i els crèdits que voldrien prodigar no resultarien una pessima inversió.

Homer Bigart, el corresposal del *New York Herald Tribune* expulsat de Rumania i acollit a l'Espanya franquista amb tots els honors i complimentes que avui es concedeixen a una ciutadà de la terra dels dollars, no es pogué estar de dir unes quantes veritats massa evidents en una serie d'articles publicats en el seu periodie. Ja deia que « l'Ambaixada nordamericana de Madrid es trobava fortament embarrasada per la gran influència de generals que visitaven Espanya darrerament. Sens cap mena de dubte, aquests soldats no portaven altra cosa que una mica del sol d'Espanya a la testa i la talenta de poder fer pacíficament una partida de poker. Pero els espanyols es perden en conjectures sobre els secrets motius que poden inspirar aquestes visites de galons i llunes, i suposen que tot acabarà amb una tramesa massiva de material bèl·lic per tal que l'exèrcit espanyol pugui contenir l'exèrcit soviètic en la línia dels Pirineus.

El senyor Bigart no s'oposa a aquesta idea genial però no pot eludir algunes consideracions com aquesta: « Divuit mil kilòmetres de carreteres noves haurien de construir-se darrera els Pirineus i els ferrocarrils que es troben en condicions literalment impossibles haurien d'esser reconstruïts i equipats totalment.

« El Govern franquista es vanta de que els comunistes són numèricament insignificants a Espanya i que la quinta columna soviètica seria ací molt més debil que a França o Italia. Només una petita banda continua operant en el nord d'Espanya car, altrament, el país es troba completament pacificat.

« Espanya té avui un exercit de uns 350.000 homes i només una lleva (1947) es troba sobre les armes. El règim creu que podria posar en moviment un exercit de 2.500.000 homes. Els nostres observadors militars diuen que, si bé es podrien posar un milio d'homes en servei, només 500.000 foren armats i encara amb un material anticuat i deficient. L'equip militar és una barreja de material rus, francès, italià i espanyol, vell i tronat, que no serveix per a res. Actualment s'extrau de proveir de Mausers 7.9 per a unificar l'armament de les forces actuals, i no pas per a armar noves divisions. El Govern tracta d'aconseguir una mica d'armament modern a Suècia.

« L'exèrcit espanyol compta amb una vintena de tancs alemanys Mark IV poc menys que inútils, uns quants tancs lleugers russos i italians, uns quants Schneider 135 uns quants canons russos 122 i algunes peces italianes i britàniques. Espanya fabrica municions però amb tanta lentitud i en poca quantitat que no es pot comptar en res. En el primer encontre, l'exèrcit espanyol perdria el poc material modern que té. Els més optimistes em deien que el màxim que podrien aguantar-se als Pirineus foren dues setmanes.

« L'exèrcit és de qualitat molt dubtosa i des de la guerra no ha fet cap mena de maniobres. L'anomenada *Division Azul* va fer un paper molt deslluït en el front rus. Això no vol dir que el soldat espanyol no tingui condicions de tenacitat i coratge.

« La marina (30 000 homes entre marins i oficials) compta amb cinc creuers anticuats, divuit destroyers cinc submarins i cinquanta petites naus auxiliars. Els vaixells de guerra no tenen el control de foc modern ni tampoc radar.

« La força aèria (3 800 oficials, 688 entrenats i 35.270 homes) té 350 avions, relíquies de la guerra civil, d'origen alemany italià i rus. Els més nous són Junkers 52 i 88 i Messerschmitt 109. Fora cosa riure de veure enfrontar aquesta força més o menys històrica amb els avions moderns « a doll » que a Espanya no es coneixen.

« Tot aquest bé de Deu de ferralla i escombries s'emporta encara 7.954.700 000 pessetes anuals d'entrenament o sigui el 47,41 per cent del pressupost en vigència. »

Omitim molta de la informació i dels comentaris fets per Bigart, que malgrat la simpatia que els inspiren, demostren la càrrega insuportable que representaria Espanya si fos admesa com aliada en una guerra futura. Les dades econòmiques, prou conegudes dels que som víctimes del règim, completen aquest quadre militar més ric i que terrible. Però la més eloquent en aquest sentit és que « els personatges més importants del Govern i de l'administració varem dir-me que el col·lapse final es presentarà abans de sis mesos a no ésser que Espanya rebí ajut abundant d'un lloc o altre ».

Els primers resultats de la missió del company SERRA i MORET

Copiem un dels paràgrafs de la crònica radio-telegràfica enviada des de Londres per Augusto Assia al diari « La Vanguardia » de Barcelona i que es publica en l'edició del dia 1 d'Abril del 1949 :

« *Concomitancias de secta. — Este grupo esta capitaneado por el joven y fogoso ministro de Estado Hector Mac Neil. Hasta su nombramiento como subsecretario de Asuntos Exteriores laborista, cuando el actual Gobierno llevo al poder, Mac Neil estaba a las ordenes del conservador, imperiaalista i reaccionario Lord Beaverbrook, en uno de cuyos periodicos era redactor. Des de que dejo el servicio del conservadurismo por el del laborismo, se ha distinguido por su irresponsable radicalismo y su odio a España. Como recientemente les decia a ustedes, Mac Neil celebro cordiales entrevistas con un « ministro » del « Gobierno » español rojo, al que le unen concomitancias de secta, durante los mismos dias que se estaban discutiendo en Londres las relaciones con España.* »

Es de lamentar que la Republica no compti amb més homes de la talla moral i intel·lectual del nostre company Serra i Moret perquè els resultats foren evidentment molt més favorables. També ens plau de fer constar les gestions dels nostres companys del PSOE prop de les organitzacions obreres nord-americanes. Allà on hi ha bons socialistes, sempre es fa bona feina.

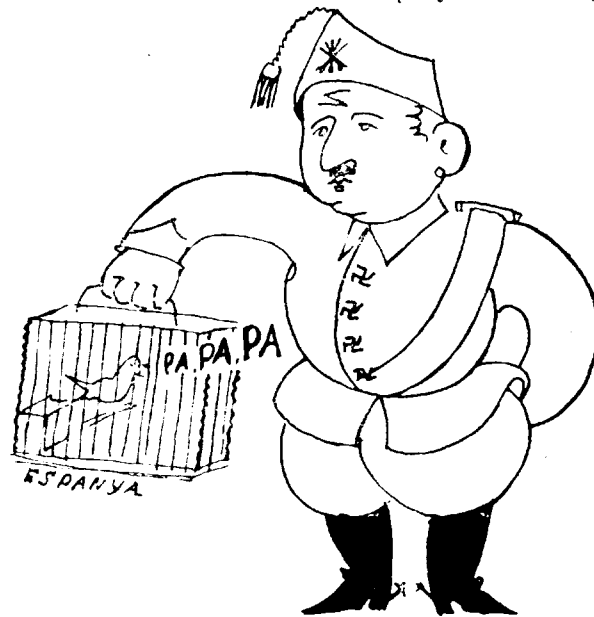
El Moviment Socialista a l'interior de Catalunya

Com saben prou bé els nostres companys de França i altres països, l'aparició del darrer numero d'*Endavant* de l'interior i del follet recordatori de l'aniversari de l'assassinat del President Companys

fou seguida d'una raxa de persecucions que va frapar una colla d'estimats companys nostres de Barcelona i altres indrets de Catalunya.

Es digne de remarcar el coratge i la dignitat palesada pels nostres companys en aquesta nova prova. Molts d'ells saben bé prou el pa que hi donen e les presons de Franco i coneixen per dolorosa experiència les brutalitats de la policia. Però tenim l'orgull de dir que tots es mantenen amb la testa alta i la voluntat increbantrable de servir la causa del socialisme català sense dubtes ni desmaï.

També ens plau constatar la prova de solidaritat donada a les víctimes de la persecució franquista pel Moviment Socialista a França i en especial per algunes seccions locals que s'han distingit meritosament en la recaptació de cabals per ajudar els companys i llurs families. A tots ells els podem donar la bona nova de que cap dels empresonats per l'octubre darrer no resta avui a la preso i que, per bé que processats i molestats encara per les investigacions policiaques, els nostres companys tornen a gaudir de la « llibertat » que avui es gaudeix a Espanya.

Espanya — Pa, pa, pa
 Franco — Guanya-te'l amb la suor
 del teu front per això t'he fet « Una, Grande y Libre »